

Kalaalinnorsaaneq asu?

Allattoq: Pollas Lyberth, Allattaaneq Siumut

Kalaalinnorsaaneq pillugu oqallinneq, minnerunngitsumillu oqaatsivut pillugit oqallinneq, ajornaatsuinnaasimannngisaannarpoq. Tamakku oqallisigineqaleraangata akornatsinni eqqortittut, ajuallattut ilami allaat malersugaasutut misigisimasut tusarsalersarput. Taamaattumik eqqortittut ajuallattut malersugaasutullu misigisimasut ilarpassui – taakkulu ikinngutaat ilaqutaallu – kalaalinnorsaaneq eqqaanarsinnaasunnguanut sunut tamanut akerlilersuivataalersarput. Inuiaassutsimik pingaartitsivallaaneraanerit, ammip qalipaataa malillugu immikkoortiterineraanerit, ikinnerussuteqartunik illersuisoqartariaqarneraanerit kiisalu inuttut piginnaatitaaffinnik innarliineraanerit imaaginnalivittarput.

Tamakkorpasuit naammaginngitsutut illugit demokraatit massakut apartheid-imik eqqartuilerput. Uffa massa apartheid tassaasoq nunasiaateqarniat taakkualu kinguaavisa nukatsitat amerlanerussutilinnik naqsimanninniarnarat – aamma oqaatsitigut. Tamanna soorluuna demokraatit naalackersuinikkut oqaaseqartartuata paaseqqissaarsimannngikkaa.

Uagulli paasisinnaavarput akornatsinni inoqatitsinnut maannamut oqaatsitsinnik ilinniarnissamut pimoorussisimannngitsunut, Nunatsinnili oqartussaassuseqarnissamik piumasaqarnissamut piumassusilerujussuarput, piumasaqarqusaanngitsugut. Taakkualigooq uagutsinnut qanorsuaq piumasaqarsinnaapput. Soorlu kalaallisut oqaaseqarneq piunnaarlugu allarpassuarnik sammisaqarqulluta piginnaanngorsaqullutalu! Taakkua oqaloqatigisinnaalerumallugit. Soqutiginakannersumillu suliffeqarsinnaajumalluta. Aamma paasisatta ilagaat inuit taakku akornanni inuiaqatigiit iluanni kalaallisut oqalussinnaaneq immikkut iluaqutitut isigineqanngitsoq. Inunnut taakkununga kalaallisut oqalussinnaaneq sutut soqutiginnngitsutut pingaaruteqanngitsutullu isigisassaarpasippoq, qallunaat pissusaannut pitsaasutullu isigisaannut naleqqiullugit immikkut soqutiginaateqanngitsutut isigineqartariaqartoq.

Naalackersuisut, maannakkut naalackersuisut siuliisa piumasaqaatigimmassuk nunami maani siuttunut ilaassagaanni inuiaqatigiinnilu atorfiit qaffasinnerpaat pisinnaassagaanni taava nunap matuma inuunik oqaloqateqarsinnaasusariaqartoq nunap matuma oqaasii atorlugit. Aamma kulturi inuiaat atorfillit akissarsiaannik akilersuisut kulturiat paasisimasaqarfigalugu najoqqutaralugu sulissasut. Piumasaqaatit taamaattut inuiannit imminnut tulluusimaarutigisunit tatigisunillu tamanit pissusissamisoorluinnartutut ilassilluarneqassangatinnavikkaluartut. Uagulli Nunatsinni piumasaqaatit taamaattut naammagittaalliornerpasuarunik malitseqarput. Kalaallit ilinniagaqarsimasut tatigineqannginnerat ersarissariaqqiffissaarulluni ersarissivoq. Kalaalinnorsaaneq suna tamaat atorlugu saassutarineqalerpoq. Taamanili naalackersuisuusut aalajangersimalluinnarput. Ullumikkulli pissutsit taamaakkunnaarsimapput.

Immaqaana Inatsisartunut qinersinerup kingulliup kingornagut demokraatinik naalackersuisoqateqalerneruq akisuallaalersoq, tamannalu pissutaasimaratarsinnaavoq kalaalinnorsaaneq IAp naalackersuinikkut eqqarsartaasianut ilaajunnaarsimasutut isikkoqarneranut. Imaassinnaavoq nammineq naalaganngunngikkallaramik ingerlatsinerusimasut suuneri apeqqutaatinnagit tamarluinnaasa atorunnaarsinniarsarigaat, taakkualuunniit ilarpassui IAp taasineri amerlanerussuteqaatigalugit pilersinneqarsimagaluarpata. Imaassinnaavoq IA

kalaalinningsaanermik allarlunnarmik paasinnittaaseqalersimasoq, oqaatsitta pingaartinneqartussaanninnerannik tunngavilimmik.

Piffissami kingullermi pisut najoqqutaralugit maanna paasisinnaasorilerpara naalakkersuisuni oqaatsit atorpeqartut oqaluttuarisaanitsinni siullerpaamik tassaalersimasut qallunaat oqaasii. Aamma Nunatta pisortatigoortumik inatsisartuini ilaasortaassagaanni kalaallisut pisortatigoortumik oqaasiinik oqaaseqartuunissamik piumasaqarnissaq tapersorsorneqanngitsaq. Namminersorneq pillugu inatsimmi oqaatsitta pisortatigoortumik oqaasiunerinik aalajangersagai piviusunngortinniarlugit naalakkersuisut annerusumik piumassuseqanngitsut, suliasarlu tamanna allanit salliussassatut isiginngikkaat. Kiisalu, minnerunngitsumillu: atorfinitsitsisarnermut politikki qanga pissutsinut maanna utertipiloorneqarsimasoq aamma paasinarsivoq.

Taanna kingulleq ersarissivilluni ersarissivoq issamilaa nalunaarutigineqarmat, naalakkersuisunngooq qallunaaq 31-nik ukiulik ukiullu sisamat missiliuinnarlugit ilinniareermermi kingorna sulisimasoq, Nunatsinni inuutissarsiutitigut ineriartortitsinermut atorfilinni qullersanngortinneqassasoq – departementchef-itut atorfinitsinneqassasoq. Taama aalajangerput naak kalaallinik ilinniarluarsimasunik atorfirmut qinnuteqartoqarsimagaluartoq. Kalaallit Danmarkimi ilinniarluarsimasut Nunatsinni pisortatut sulinerimik misilittagaqareersut!

Taamatut aalajangernerimikkut naalakkersuisut erseqqilluinnartumik nalunaaruteqarput Nunatsinni innuttaasunut tamanut, kalaallit ilungersorlutik Danmarkimi ilinniarsimagaluartulluunniit naatsorsuutigisinnaassanngikkaat nunaminnut iluaqutaaniarlutik ilungersorsimanermik annertunerusumik soqutigineqarnissaa. Tassami taakku akornanni ataasiinnanguamilluunniit qallunaartaqarpata universitetimi ilinniarsimasumik, taava kalaallit qanorluunniit universiteteni assigisaannilu ilinniarluarsimagaluarunilluunniit qallunaamit tunulliunneqaratarsinnaanertik naatsorsuutigisariaqaraat. Allaat ima ingasatsigisumik qallunaaq aatsaat ilinniakkaminik naammassinneqammorsorluunniit kalaallimit qinnuteqartumik kinaagaluartumilluunniit salliutinneqartalersimalluni.

Tamakkua pisartut tunngavigalugit naggataatigut oqaatigilara, Nunarput kalaallinit aqunneqartoq, Danmarkeeraliaanngitsorlu, qulakkiissagaanni, oqaatsittalu kiisalu inuiattut immikkuullarisutsitta siunissami atorluarneqarnissaat qulakkiissagaanni, taava saneqqunneqarsinnaajunnaartoq Siumup periarfissaq siulleq atorlugu naalakkersuinikkut aquttunngorteqqinnissaa – kingusinaannginnitsinni!